

31.1.2023

LAUSUNTO

liikenne- ja matkailuvaliokunnalta

talousarvion valvontavaliokunnalle

vastuuvapauden myöntämisestä puhtaan ilmailun yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021
(2022/2126(DEC))

Valmistelija: Gheorghe Falcă

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Liikenne- ja matkailuvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa talousarvion valvontavaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. panee tyytyväisenä merkille tilintarkastustuomioistuimen havainnon, jonka mukaan Clean Sky 2 -yhteisyrityksen varainhoitovuoden 2021 tilien perustana olevat toimet olivat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset (sääntöjenmukaiset);
2. korostaa, että kaikkien unionin toimielinten on noudatettava varainhoitoasetusta ja tiukkoja hallintovaatimuksia;
3. pitää myönteisenä digitaalisen allekirjoituksen käyttöönottoa; kannustaa yhteisyritystä työskentelemään digitalisaation edistämiseksi;
4. toteaa, että yhteisyrityksen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2021 oli 182,1 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 189,4 miljoonaa euroa maksumäärärahoina;
5. pitää myönteisenä, että yhteisyrityksen maksusitoumusmäärärahojen käyttöaste oli 99,6 prosenttia ja maksumäärärahojen käyttöaste 82,3 prosenttia;
6. panee merkille, että yhteisyrityksen yksityiset osakkaat olivat vuoden 2021 lopullisen tilinpäätöksen määräpäivään mennessä raportoineet operatiivisiin toimiin tarkoitettuja kumulatiivisia luontoissuorituksia 823,81 miljoonaa euroa ja että yhteisyritys oli validoinut todennettuja luontoissuorituksia 581,34 miljoonaa euroa; panee samoin merkille, että yksityiset osakkaat olivat raportoineet täydentäviin toimiin tarkoitettuja kumulatiivisia luontoissuorituksia yhteensä 1,27 miljardia euroa, joista yhteisyritys oli validoinut 1,03 miljardia euroa;
7. panee merkille, että tilintarkastustuomioistuimen vuonna 2020 antaman väliaikaisen henkilöstön käyttöä koskevan suosituksen seuranta on vielä kesken; kehottaa yhteisyritystä puuttumaan tähän ongelmaan mahdollisimman pian, koska tilanne aiheuttaa epävakautta ja merkittäviä riskejä yhteisyritykselle; toteaa, että yhteisyrityksen henkilöstösääntöjen alaisen henkilöstön määrä ei riitä tutkimus- ja innovointiohjelman täytäntöönpanon toteuttamiseen;
8. pitää valitettavana, että vuonna 2021 ei käynnistetty yhtään ehdotuspyyntöä;
9. panee tyytyväisenä merkille pk-yritysten vahvan osallistumisen (rahoitettujen hankkeiden osallistujien kokonaismäärästä pk-yrityksiä oli 29 prosenttia eli 555 osallistujaa 1 887:stä) ja pk-yritysten hakemusten korkean hyväksymisasteen (43 prosenttia); muistuttaa, että yhteisyritys luo uusia mahdollisuuksia pk-yrityksille;
10. korostaa yhteisyrityksen keskeistä roolia sen varmistamisessa, että ilmailuala osallistuu Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan;

11. suhtautuu myönteisesti joulukuussa 2021 perustettuun puhtaan ilmailun yhteisyritykseen, joka vastaa puhtaan ilmailun ohjelman toteuttamisesta vuodesta 2022 vuoden 2031 loppuun asti ja jonka rahoituksen määräksi on suunniteltu 4,1 miljardia euroa (mukaan lukien 1,7 miljardia euroa Euroopan unionilta); on tyytyväinen yhteisyrityksen tätä varten tekemään valmistelutyöhön ja korostaa, että myös vihreiden teknologioiden ja niiden polttoaineiden kehittämisen olisi kuuluttava sen toiminnan piiriin;
12. panee merkille, että Clean Sky 2 -ohjelma osoittaa selvästi julkisen ja yksityisen sektorin todellisen kumppanuuden hyödyt; panee merkille, että sidosryhmien, mukaan lukien pk-yritykset (jotka usein osallistuivat EU:n puiteohjelmaan ensimmäistä kertaa), tutkimuskeskukset ja tiedeyhteisö, osallistumisaste oli korkea; panee myös merkille, että ala käyttää yhä enemmän Clean Sky -yhteisyritystä tutkimus- ja innovointiohjelmiensa fokuksena, koska Clean Sky -tutkimus on tehokasta ja vaikuttavaa Euroopan tasolla; korostaa, että yhteisyritys on osoittautunut asianmukaiseksi hallintoelimeksi;
13. panee tyytyväisenä merkille strategisen tutkimus- ja innovointiohjelman (SRIA) hyväksymisen joulukuussa 2021; panee merkille, että SRIA:n hyväksyminen vahvisti myös puhtaan ilmailun tutkimus- ja innovointitoimien kolme keskeistä voimaa, jotka edistävät tulevien ilma-alusten energiatehokkuutta ja päästövähennyksiä ja muodostavat myös yhteisyrityksen kymmenvuotisen ohjelman arkkitehtuurin, jossa keskitytään hybridisähkö- ja täyssähköarkkitehtuureihin, erittäin tehokkaisiin ilma-alusarkkitehtuureihin ja murroksellisiin teknologioihin vetykäyttöisten ilma-alusten mahdollistamiseksi;
14. on tyytyväinen siihen, että Clean Sky -yhteisyrityksessä otetaan käyttöön parhaat kyvyt ja resurssit Euroopassa ja että unioni ja suuret eurooppalaiset ilmailualan yritykset rahoittavat ja hallinnoivat sitä yhdessä; panee merkille, että siinä hyödynnetään johtavien eurooppalaisten ilmailualan tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen tiedekuntien avainosaamista ja -tietämystä; korostaa, että pienet ja keskisuuret yritykset ja innovatiiviset alasektorijohtajat auttavat kehittämään lupaavia uusia toimitusketjuja;
15. panee tyytyväisenä merkille jatkuvan edistymisen uusien arkkitehtuurien ja konfiguraatioiden tärkeissä täyden mittakaavan lennonaikaisissa demonstraatioissa sekä kehittyneessä teknologiassa, joka on otettu käyttöön ja demonstroitu koko järjestelmän tasolla ja joka mahdollistaa asteittaiset muutokset ympäristöön liittyvässä ja taloudellisessa suorituskyvyssä ja hyödyttää ratkaisevasti Euroopan teollisuuden kilpailukykyä;
16. panee tyytyväisenä merkille, että covid-19-kriisistä huolimatta ohjelma on siirtynyt toteutusvaiheeseen, ja toteaa, että 107 demonstraatiota on saatettu päätökseen, näistä 30 prosenttia saatiin päätökseen vuonna 2021 ja vuoden 2021 loppuun mennessä tavoitteista oli saavutettu yli 80 prosenttia; panee kuitenkin merkille, että neljänneksen demonstraatioista odotetaan viivästyvän keskimäärin kuusi ja puoli kuukautta; ehdottaa, että tulevaisuudessa olisi toteutettava tarvittavia ja tehokkaita toimenpiteitä tällaisten viivästysten välttämiseksi;
17. panee merkille neuvoston asetuksessa (EU) 2021/2085 vahvistetun yhteisyrityksen korkean tason tavoitteen laajentaa ja edistää ilmastoneutraalin ilmailualan tutkimuksen

ja innovoinnin arvoketjujen, kuten tiedeyhteisön, tutkimusorganisaatioiden, teollisuuden ja pk-yritysten, yhdentymistä sekä ilmoitetun tehtävän kehittää murroksellista uutta ilma-alusteknologiaa, jotta voidaan pohjustaa unionin ilmastoneutraaliustavoitteen saavuttamista vuoteen 2050 mennessä;

18. panee tyytyväisenä merkille yhteisyrityksen saavuttaman edistyksen moottorien valmistuksen ja kestävien lentopolttoaineiden teknologioiden tutkimuksen ja kehityksen alalla ja kehottaa panostamaan vihreitä ilmailuteknologioita kuten ilmailun sähköistämistä ja vedyn käyttöä koskevaan tutkimukseen entistä enemmän, jotta voidaan edistää ilmailun ekologisen kestävyuden parantamista teknologisen edistyksen avulla; kehottaa komissiota osoittamaan riittävästi rahoitusta näiden uusien teknologioiden laajamittaiseen käyttöönottoon myös jälkiasennus- ja uusimisohjelmien avulla;
19. korostaa yksityisten ja julkisten sidosryhmien kuulemisen tärkeyttä, jotta voidaan tehdä ympäristökysymyksiä ja -politiikkatoimia koskevaa yhteistyötä ja siten varmistaa parempi siirtymä ilmastoneutraaliin ilmailuun;
20. panee tyytyväisenä merkille, että vuoden 2021 jälkitarkastusten tulosten edustava virhetaso oli 2,52 prosenttia ja että vastaava jäännösvirhetaso (jäljellä oleva virhe jälkitarkastuksiin perustuvien korjaavien toimien täytäntöönpanon jälkeen) oli 1,10 prosenttia ja alitti selvästi tavoitteena olleen kahden prosentin rajan;
21. panee tyytyväisenä merkille yhteisyrityksen petostentorjuntastrategian täytäntöönpanon jatkumisen; kehottaa yhteisyritystä noudattamaan OLAFin suosituksia petostapausten välttämiseksi;
22. kannustaa yhteisyritystä harkitsemaan, että se sisällyttäisi portfolioonsa muiden kuin hiilidioksidipäästöjen vähentämisen;
23. ehdottaa, että parlamentti myöntää yhteisyrityksen toimitusjohtajalle vastuuvapauden yhteisyrityksen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2021.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	31.1.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 39 -: 0 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Andris Ameriks, José Ramón Bauzá Díaz, Erik Bergkvist, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Philippe Olivier, Dominique Riquet, Vera Tax, Henna Virkkunen, Petar Vitanov, Lucia Vuolo, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Sara Cerdas, Ignazio Corrao, Clare Daly, Nicola Danti, Markus Ferber, Maria Grapini, Colm Markey, Beata Mazurek, Ljudmila Novak, Jörgen Warborn
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Achille Variati

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

39	+
ECR	Peter Lundgren, Beata Mazurek, Roberts Zile, Kosma Zlotowski
ID	Philippe Olivier
PPE	Gheorghe Falcă, Markus Ferber, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Lukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Colm Markey, Ljudmila Novak, Henna Virkkunen, Lucia Vuolo, Jörgen Warborn
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Erik Bergkvist, Sara Cerdas, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Bogusław Liberadzki, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Clare Daly, Elena Kountoura
Verts/ALE	Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

0	-

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää